

MOTÝL

SRDCE MÁ VLASTNŮ HLAVU

ADRIANA KRIŠTOFÍKOVÁ

**SRDCE
MÁ VLASTNÚ HLAVU**

Copyright © Adriana Krištofiková 2015
Cover photo © Volodymyr Goinyk/Shutterstock
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2015

Napísala Adriana Krištofiková
Zodpovedná redaktorka Anetta Letková
Návrh obálky Motýľ design
Vydanie prvé. Rok vydania 2015
Tlač: NIKARA, Krupina
www.vydavatelstvomotyl.sk

ISBN: 978-80-8164-050-6

SRDCE MÁ VLASTNÚ HLAVU

ADRIANA KRIŠTOFÍKOVÁ

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Pár slov na úvod

Za inšpiráciu a podporu úprimne ďakujem mojej skvelej rodine a priateľom (ktorí sa neraz nájdu v mojich knihách), čitateľkám (bez ktorých by moje písanie nemalo zmysel), a všetkým ostatným, ktorí mi držia palce.

Osobitné poďakovanie patrí vydavateľstvu Motýľ za cenné rady, dôveru a spoluprácu.

Túto knižku venujem dvom najdôležitejším ženám v mojom živote: mamičke Márii a dcérke Alexandre, ktoré stoja vždy pri mne. Aj vtedy, keď som „Sama a ďaleko“.

A ešte niečo:

Srdce má naozaj vlastnú hlavu a nedá si rozkazovať. Prajem vám, aby vás vždy viedlo správnym smerom...

(O)Lívia

1.

Predmestie Banskej Bystrice, august 1994

Líham si už o ôsmej, pretože na druhý deň musím vstať o štvrt' na päť. Vlak do Bratislavy odchádza o šesť dvadsať, lietadlo zo Schwechatu o druhej popoludní. Cestujem len za roh, ale letím druhýkrát vo svojom živote, úplne sama. Nasilu zatváram oči, viečka by som si najradšej prilepila. Spánok neprichádza, zato počujem mamin hlas z kuchyne, ktorému kontruje otcov barytón. Počujem každé slovo, hoci si na pravé ucho (spím na ľavom boku) pritískam malý vankúšik. Plyšové srdce – darček od Martina.

„Ja neviem, ako toto všetko dopadne. Rozkázať jej nemôžem, je tvrdohlavá po tebe,“ mamin hlas je unavený a smutný.

„Nechaj ju. Vie, čo robí a ja jej verím,“ otec je ako vždy na mojej strane.

„Len ako vyplatíme Martina? Od hanby aby som sa prepadla. V celej dedine sa o ničom inom nehovorí. Chudák chlapec.“

„Hádam je lepšie vrátiť sa z kratšej cesty, ako trpieť celý život.“

Mama sa vzápätí rozohní: „Mohla sa teda vrátiť pred rokom a nie sa vydať bez príčiny, pustiť sa do prerábania, a potom sa o pár mesiacov rozviešť ako cirkusantka. To je jednoducho príšerné!“

Otec mlčí a mne sa do očí tlačia slzy. Prečo nič nepovie? Prečo sa ma nezastane? Viem, myslí si to isté čo mama. Ponižila som celú rodinu, ale nedalo sa inak. Martinova láska ma

nepálila, len slabo horela belasým plamienkom. Vlastne som ho vôbec nepoznala. Naše cesty sa mali rozísť už na priemyslovke alebo po mojom prvom ročníku na fakulte. Vedel predsa, že sa neuspokojím s málom! Prečo teda nešiel niekam na vysokú? A prečo som sa ho držala ako kliešť, keď sa mi štyri roky ponúkal život plný vzrušenia a cudzích náručí? Nemusela som sa hnať každý piatok z internátu domov! Milovala som jeho drobné vrásky na čele a prvé skoré šediny, drapľavé ruky stavebného robotníka. Spočiatku mi nevadilo, že sa naše rozhovory končia na polceste, že sme sa rozprávali inou rečou. A keď som začala tušiť, že takto žiť nechcem, požiadal ma o ruku a prerobil u nás doma celé prvé poschodie. V novej kuchyni už nikto nevarí a ja spávam v mojej starej detskej izbe na prízemí.

„Dúfam, že mu vrátiš všetky peniaze, ktoré vrazil do vášho domu!“ Bývalá svokra ma včera stretla v obchode so zmiešaným tovarom a vyštekla na mňa pomedzi zuby tak, aby to všetci naokolo zreteľne počuli. Prikývla som a vyhla sa jej pohľadu, nasadla na bicykel a fujazdila domov ako zbabelá pätnásťka.

Ešte týždeň a zadusím sa! Agentúra sľubuje na začiatok sto-dvadsať libier týždenne mínus ubytovanie, stravu a dopravu. Prenájom izby s umývadlom vo West Ende bude o niečo drahší, ale o nebezpečné štvrte nemám záujem. V Golders Greene budem chodiť na angličtinu, a keď urobím skúšky, požiadam o uznanie svojej kvalifikácie. Nebudem robiť celý život čašníčku! To teda nie! Patrícia mi vravela, že v Anglicku nezarábajú učitelia najhoršie, najmä ak sa odvážim do Južného Londýna. Napokon, aj nebezpečné štvrte sa dajú zvládnuť, ak dobre zaplatia.

„To tá Paťa jej pomútila hlavu a sama nakoniec zostáva doma. Bude si pekne učiť prvákov a tuším je už aj tehotná. Stretla som ju minule v meste na námestí. Vraj – ako sa má

Lívia? Ťapa!“ mama mi prečítala myšlienky. Patrícia mala ísť so mnou, ale neplánovane sa musela vydávať. Prežíva podobné pocity, nevie, či je skutočne zaľúbená, ale na dieťa sa teší. Krásne. Verím, že nájde to, čo ju urobí šťastnou. Inak by nemali naše polnočné rozhovory v internátnej izbe význam.

Budík na starom písacom stole, oblepenom obrázkami športových áut, tiká ostožesť. Môj šestnásťročný brat na vedľajšej posteli sladko odľukuje. Ešte nedospel na muža, trápi ho najvyšší nedeľný futbalový zápas, aby ako spoľahlivý dorastenecký brankár vychytil všetky góly. Dedinské futbaly... Martin, pivo a guláš. Jeho ruky na mojom páse, tlmený smiech a rozopnutá kvietkovaná blúzka. Beriem si ju so sebou, aj keď chcem zabudnúť. Nemám na výber, moja skriňa zíva prázdnotou. Zrazu sa posadím, rozsvietim nočnú lampu a priskočím k čiernemu kufru. Chvatne ho otváram a kontrolujem, či mám knihu. Áno, mám. Hemingway, *Slnko aj vychádza*, moju obľúbenú. Rodičia stíchli, vraciam sa do postele. Nespím a nespím. Cez olivovozelené závesy sa prediera svetlo, plagát rockovej skupiny nad mojou hlavou naberá jasnejšie kontúry. Vychádza slnko.

Vystupujem z autobusu na linke Bratislava – Viedeň a v hale na letisku sa stretávam s pani Briestenskou z agentúry, ktorá sprostredkúva študijné a pracovné pobyty v zahraničí. Dolu chrbtom mi steká pot, nohy v lacných koženkových teniskách mám mokré. Najobjemnejšie veci mám na sebe, aby som ušetrila miesto v batožine. Ráno vo vlaku bolo chladno, teraz je zase až príliš horúco. Mama mi zaliala čaj, brat sa vypotácal z postele a rozospato zaševelil vo dverách izby: „Lívia, kúp mi v Anglicku cédečko *Erasure*.“ Viem, že mi tým hovoril: *Ahoj a daj si pozor!*

„Aj ty mi budeš chýbať, blbečku!“ kývnem naňho.

Urazene si dá čelom vzad a vráti sa do postele. Náhlivo sa rozlúčim s mamou a vyhýbam sa jej uslzenému pohľadu. Otec ma pobozkal na čelo pred hodinou, keď vstával o štvrtrej do roboty.

Pani Briestenská je žena v najlepších rokoch. Je vysoká a štíhla, oblečená v priliehavej minisukni a pomarančovom saku s čiernymi gombíkmi. Mahagónové vlasy má zastrihnuté dorovna v dĺžke po bradu.

„Ahoj, Lívia! Mám pre teba nejaké aktuálne zmeny a dúfam, že nebudeš mať nič proti. Z môjho pohľadu sú to zmeny k lepšiemu. Verím, že to budeš vnímať rovnako.“ Mlčím a prihlúplo sa usmievam. „Nebudeš pracovať v bare, ale v rodine. Viem, že si nemala záujem o stráženie detí, ale garantujem ti, že budeš mať dosť času na angličtinu aj na rozdielové skúšky z pedagogiky. Ak ťa idea pracovať ako učiteľka dovedy neprejde.“ Kabelku na dlhom remeni si prehodí na druhé rameno a pravú nohu vysunie dopredu.

„Rodina je navyše slovenská, hovoria teda aj po slovensky. Robert Penasack. Priezvisko už majú pozmenené, pretože patria k druhej generácii bývalých emigrantov.“

Sklamane pozerám do zeme: „Neviem. Chcela som byť nezávislá, hlavne čo sa týka ubytovania.“

„Bývať budeš u nich, a to dokonca v Camdene, vo výbornej štvrti vo West Ende. Veď si chcela predať bývať vo West Ende, nie? Na poslednú chvíľu dorazila ku mne cez jedného môjho dobrého známeho požiadavka na opatrovatelku s pedagogickým vzdelaním.“ Keď naďalej neprejavujem nadšenie, mierne dupne pôvabnou nôžkou. „No tak! Raz sa mi poďakuješ. Majú výborné kontakty a môžu ti pomôcť presadiť sa! Vraj sú to veľmi milí ľudia.“

„O koľko detí by som sa mala starať?“ začína mi dochádzať, že nemám inú možnosť.

„Moja reč. Ich syn má sedem a dcéra štyri. So synom nebudeš mať žiadnu prácu – ráno ho odvezú do školy, kde bude do štvrtej. Pani Penasack sa dovtedy vráti z práce a bude sa mu venovať. Budeš mať na starosti iba tú malú.“ Do ruky mi vkladá nový fascikel plný papierov. „Všetko si podrobne prečítaj v lietadle. Prepáč, ale zomlelo sa to rýchlo a nemohla som sa ti dovolať.“ Klamárka!

Chytí ma za lakeť a jemne postrčí k odbavovaciemu pul-
tu, vlastne do dlhého radu pred ním. „Musím bežať. Maj sa! A keby si niečo potrebovala, kedykoľvek zavolaj. Garantujem ti však, že nebudeš mať na to dôvod!“ Usmeje sa a cupká k skleneným dverám. Halou sa ozve nemčina a oznam o odlete pravidelnej linky do Dubaja. Obzerám sa po cestujúcich a podľa oblečenia odhadujem, kto asi môže byť od nás. Môj pohľad sa zastaví na nevysokom chudom chalanovi v zelenom tričku a čiernych rifliah. Usmeje sa na mňa a potichu povie: „Ahoj!“ Odčítam mu z pier momentálne najkrajšiu vetu.

„Kam máš namierené?“ sedíme v odletovej bráne 12B a popijame kolu, ktorú sme si kúpili v automate.

„Do Lutonu. Nastupujem do fabriky, k pásu. Vždy lepšie ako strážiť decká! Nič iné ani nechcú, len robiť babysitting. A čo ty?“ Dalibor si prejde rukou po strnisku.

„Pôvodne som mala začať v bare ako servírka, ale nanútili mi práve stráženie detí. Bývať budem priamo v Londýne, možno sa po čase rozkývam. Nejako predsa začať treba.“

„Máš teda iné plány, ako zarobiť kopu peňazí a vrátiť sa domov?“ Dali, ako ho mám oslovovať, sa pousmeje a odhalí zaplombované zuby. Poznám chrupy môjho detstva, aj keď mňa sa, našťastie, netýkajú. Za krivé úsmevy vďačíme erárnym školským zubárkam. Kvôli miniatúrnej dierke vždy rozvrtali polovicu zuba.

„Áno. Asi sa budeš smiať, ale chcem si dať uznať pedago-

gickú fakultu a učiť. Mojm snom je ísť na medzinárodnú školu, niekde do exotiky.“

„Páni! Kto by to na teba povedal? Vlastne, keď sa tak na teba zahľadím, vyzeráš prísne.“

„Veď učítelia nemusia byť vždy hnusní a zákerní,“ vstávam a beriem z lavice ruksak. Vytvára sa rad, nastupujeme cez tunel do lietadla.

„Sorry, ale iných som nepoznal. Ako som vyslovil *sorry*, pani učiteľka? Viem iba zopár úvodných fráz.“

„V pohode. Ja by som mala byť po štátnici v jazykovke nadupaná, ale... Práve, keď som urobila poslednú skúšku a vyšla pred dvere školy, nejaký cudzinec sa ma spýtal, ako sa dostane na vlakovú stanicu. Prepadla ma taká panika, že som sa zmohla len na nezrozumiteľné mečanie a ukazovala som ako odušu na koniec ulice. Totálny trapas! Vtedy mi svitlo, že až taká hviezda nie som.“

Dali sa smeje a bok po boku postupujeme k tunelu. Ukazujeme pasy, letušky v nich listujú a hľadajú platné víza. Prešli sme!

„V lietadle ti napíšem adresu, na ktorej budem bývať. Telefón by mal byť niekde na chodbe. Je to byt so šiestimi izbami, máme bývať po dvoch. Som zvedavý, kto bude ten druhý,“ Dalibor vlečie svoju športovú tašku na chudých pleciah cez harmonikovú chodbu.

„Fajn,“ poviem, aj keď viem, že mu nezavolám. Ja mu svoju adresu nenapíšem, dozviem sa ju z nových papierov až v lietadle. Život je zmena, prácu servírky si budem musieť vyhodíť z hlavy. Najviac som sa tešila na prepitné, čo mi v nejakej rodine nehrozí. Škoda.

Lietadlo roluje a mne sa dvíha žalúdok. Dali sedí vzadu a jeho úloha je splnená. V duchu som mu vd'ačná, že mi dodal odvahu rodnou rečou, posledným spojivom s domovom. Ďakujem, ale zbohom! Viac sa nebojím.

2.

Briestenská sa nemýlila. Robert a Eva Penáškovci sú veľmi milí ľudia. Patria k strednej triede, obaja sú produktoví dizajnéri, ich priestranný byt na Cannon Hill je plný obrazov, abstraktných sôch a patchworkových prikrývok. Eva je viac naklonená voľnej tvorbe, ale chodí do dobre prosperujúcej firmy svojho manžela aspoň dopoludnia. Po sendvičovom *lanči* sa zatvára do ateliéru, a kým neodíde po Olivera do školy, maľuje. Často s ňou chodím na vernisáže a pohrávam sa s myšlienkou, že aj ja sa pustím do kreslenia. Kedysi som chodila na výtvarnú. V Londýne na mňa z každého kúta dýcha umenie. Umenie a sloboda. Pociť, že dokážeš hocičo, že je všetko možné. S malou Patríciovou, Trish, nie je veľa práce a Penáškovci si môžu dovoliť upratovačku. Som odbremenená od otrockých domácich prác, o ktorých sa rozohňene rozprávajú babysitterky v krčme na West End Lane. Bola som tam len dvakrát, a stačilo mi. Nie som ako ony a ani nikdy nebudem. O týždeň vyrážam do Education Councilu na kvalifikačné skúšky, po nociach sa bifikujem angličtinu a poprosila som Roberta a Evu, aby sa so mnou nerozprávali po slovensky. Prekvapene mi vyhovel, tak ako zatiaľ vo všetkom. Môj príchod do Anglicka a pobyt v rodine umelcov zatiaľ nesmrdí žiadnymi škandálmi. Život plynie pokojne s vidinou na lepšie časy.

Večer sedávam doma, nemám záujem o babské záľahy a pitky na diskotékach. Okrem toho je Trish na mňa naviazaná a každý večer pred spaním jej musím čítať. Domácich neruším, zatváram sa v izbe a snívam. Domov volám raz za dva

týžдне a dozvedám sa samé katastrofy. Igora z horného konca zrazila motorka, starú mamu budú operovať... Nechcem to počúvať, mama bedáka a bedáka. Tu sa každý rozhovor začína otázkou, ako sa máš a odpoveď je vždy kladná, aj keby práve spadla v záhrade bomba. Prečo u nás nemôžu ľudia aspoň raz povedať, že sa majú dobre? Spočiatku sa mi to videlo falošné, no čím ďalej, tým viac chápem silu vypovedaného: mám sa fajn a musí to byť pravda.

V každej situácii si vystačím so slovom *nice*: počasie je *nice*, šálka čaju je *nice*, aj ja musím byť *nice*.

„Lívia, dnes som pozvala k nám na večeru zopár priateľov,“ Eva stojí vo dverách detskej izby a pozoruje, ako obliekam Trish prešivaný kabátik. „Bude to taký predvianočný večierok. Ozaj,“ pristúpi bližšie a sadne si na krátku detskú posteľ, „ty nejdeš na Vianoce domov?“

„Nie,“ odpovedám stručne, nechce sa mi túto tému rozvíjať. Naši by ma určite radi videli, ale opačne to neplatí. Stratila by som veľa času a energie, nehovoriac o peniazoch. Musím rozposlať prihlášky do okolitých škôl. Štatút učiteľa, ktorý môže na území Británie vyučovať v ročníkoch 1. – 4., mám vo vrecku. Už som si podala prihlášku na British Council for International Schools.

„Vlastne si nás potešila. Dvadsiateho tretieho sa chystáme do Thajska, samozrejme, aj s deťmi. Budeš strážiť dom,“ zasmee sa.

„Hav-hav!“ zasmejem sa aj ja.

„Pred odchodom ti nakúpime zásoby, aby si nám neumrela od hladu,“ starostlivá Eva sa nezaprie. Pán Boh ma musí naozaj milovať alebo sa za mňa modlí doma celá rodina. Penáškovi sú chodiace poklady.

Stôl je prestretý a ja sedím za ním spolu s ďalšími siedmimi ľuďmi. Pomáham síce Eve pri servírovaní trojchodovej večere, ale tá česť, že ma nezatvorili v izbe pre slúžky!

Vedľa mňa sedí Vera Black, dáma s červenou tvárou a krátkymi ryšavými vlasmi. Je dcérou českých emigrantov, Vieri a Zdeňka Černých, ktorých ako deti poslali do Británie vo Wintonových vlakoch pred vypuknutím druhej svetovej vojny. Vera šéfuje jednej zo sekcií v BBC. Náš rozhovor plynie pokojne, debatujeme o omyloch histórie. Tam som doma, cítim, ako ju nadchli moje vedomosti.

„A čo sa chystáte robiť v Londýne? Vidím, že na stráženie detí ste trochu pristará,“ povie bez okolkov a odpije si z pohára suché biele víno. Je extrémne štíhla, vrásky má len kde-tu. Z porcie hlavného jedla – lososa s kôprovou omáčkou a ľadovým šalátom, zjedla len šalát.

„Chcela by som si po Vianociach nájsť miesto učiteľky. Od septembra. Zmluva s agentúrou sa mi končí koncom augusta,“ stále sa hrabem v tanieri a jedným okom sledujem, či nie som neslušná a ešte niekto okrem mňa prežíva.

„Prečo chcete pracovať ako učiteľka?“ prevráti oči. Som v pomykove. Čo je na tom zlé?

„Baví ma práca s deťmi a nedávno som získala povolenie vyučovať v Anglicku,“ jemne sa bránim.

„Áno? To je fantastické!“ prekvapene zdvihne obočie. „Mala by som pre vás taký návrh: od októbra by sme potrebovali novú asistentku. Naty, manželka jedného nášho redaktora, odchádza na materskú. Otvorene hovorím, že je to miesto na jeden rok. Byť však vami, s učiteľovaním by som ešte počkala. Využite príležitosť a pričuchnite k niečomu novému. Niečomu, čo vás možno vystrelí do iných sfér, ktoré majú budúcnosť.“ Pozrie sa pred seba a pustí sa do rozhovoru s prešediveným advokátom, sediacim oproti nej. Civiem na jej výrazný profil a v ušiach mi rezonujú jej ostré slová. Mlčím.

„Tu je moja vizitka,“ podáva mi lístok a už sa k svojmu návrhu nevráti.

Počas dezertu niekto zazvoní. Vstávam a idem otvoriť.

„To bude Andy. Volal, že bude meškať, ale že až takto!“ objasňuje Robert. Spoločnosť zašumí. „Oh, Andy! Ten nie je nikdy presný. Stavím sa, že sa bude vyhovárať na dopravu, ale my dobre vieme, že je v tom zase nejaká študentka,“ zvolá advokát. Akoby všetci ožili.

Prechádzam chodbou, cez škáru dverí detskej izby vidím svetlo malej nočnej lampy.

Zvonenie sa zopakuje, nedečkové a panovačné. Vonku prší a niekto asi nemá dáždňik.

„Hello!“ ozvem sa do telefónu.

„Tu je Andrew! Otvárajte, lebo zmrznem!“

Stlačím gombík a dvere na prízemí zabzučia. Zostanú však zatvorené. Zvonenie sa zopakuje, matná postava za sklennou výplňou vchodových dverí nervózne myká kľučkou. Ešte raz stláčam gombík. Medzitým pribehne Eva. „Čo sa stalo?“ Pobehnem dolu krátkym schodišťom a snažím sa odomknúť. Kľúč je zaseknutý. Ako ním mykám, polovica chladného kovu mi zostane v dlani. Obzriem sa ponad plece na Roberta: „Prosím ťa, nehnevaj sa! Kľúč sa zlomil a bzučiak neotváral,“ šemotím celá červená.

„To nič,“ usmeje sa Robert rozpačito. „Zavolám do kľúčovej služby v Sainsbury’s, azda poradia, ako sa zbaviť hostí. Alebo tu prenocujú.“ Postava zvonka nás počúva a zakričí: „Lenže čo ja? Mám ísť domov?“

„Nie, Andy! Vlastne – nemohol by si zbehnúť do O2 centra? Sídlí tam kľúčová služba. Prived’ niekoho z nich sem! Zvyknú si poradiť s takýmto komplikovaným zaseknutým zámkom.“

„Nie! Od hladu už ani nevidím. Nechajte mi aspoň zopár sušienok a čaj, dobre?“

Vraciame sa do jedálne a smežeme sa na tom, ako sme tu uväznení. Eva nalieva brandy a ja roznášam kávu a tiramisu. Všetci sa zabávajú a mne je do plaču.

Opäť sa ozve zvonček. Robert mi naznačí, že to vybaví. Vďačne pokývam hlavou a stratím sa v kuchyni. Na chodbe počuť hlasný smiech a hrubé mužské hlasy. Predierajú sa ku mne útržky slov, ako záchranca a nemešlo. To druhé budem asi ja a Robert to nepovedal, do tej miery jeho hlas už poznám. Prítomní v jedálni vstávajú a hlasno vítajú štíhleho muža s mokrými hustými vlasmi, čiernymi ako uhoľ. Keď potočí hlavu, zbadám, že nosí okuliare so strieborným rámom a má dlhú ofinu, ktorá mu nezbedne poskakuje na čele. Jednu ruku má vo vrecku vlnených nohavíc, druhou rozšafne máva vo vzduchu.

„Počkaj, predstavím ti tú nešťastnicu, ktorá ťa nechcela pusťť dnu,“ žartuje Robert. Nadýchne sa a chce na mňa zavolať, no už nemusí. Stojím rovno za Andyho chrptom.

„Andy, toto je Lívia. Lívia – Andy. Večný študent a vysokoškolský učiteľ v jednom, najväčší lámač dievčenských srdc v London School of Economics.“

Andy sa prudko otočí a červené víno z pohára, ktorý zvie-
ra v ruke, vyšplechne na moju bielu blúzku. Odskočím meter dozadu, na srdci sa mi rozpíja fľak ako po výstrele. Vidím Andyho široko otvorené oči. Vykrikuje, že je *terribly sorry*, *oh, my God* a podobne a ja sa teším. Sme si kvit. Narovnáam sa a vystieram k nemu ruku: „Rada vás spoznávam.“ Hľadá na mňa, jeho ruka je príjemne studená a pevná. Má najkrajšie tmavomodré oči, aké som kedy videla, a úsmev plný bielych zubov. Koľko sekúnd stačí na šialené *spadnutie do lásky*?

3.

Je takmer poludnie a ja ešte vylihujem v posteli. Na nočnom stolíku sa povalujú zvyšky studenej šunky a obschnutý chlieb, z pohára už dávno utiekli bublinky. Poslednú rundu na môj účet som nedopila. Taký bol môj Štedrý večer. Krátky telefonát s mamou a otcom: veselé Vianoce všetkým! Bez Penáškovcov a detského výskania som nesvoja, zatvorila som sa radšej do mojej svätyne. Čítala som si Dostojevského a večerala sendviče. So šampanským som to radšej nepreháňala, aj keď netuším prečo. Prečo som taká puritánska, asketická a nenormálna? Mám dvadsaťpäť a za sebou roky sexu, tak čo robím sama v úzkej posteli, tváriac sa, že mi ide o vyššie blaho ľudstva?

Na chodbe zvoní telefón. V duchu vidím Evu a počujem jej starostlivý hlas. *Jedla si niečo? Poliala si kvety? Našla sa už Cornelia?* Tá potvorská korytnačka mi dáva zabrať. Vraj sa na zimu zahrabáva. Akurát jej asi uniklo, že žije v teplom byte.

„Hello!“ prehodím ospalo a voľnou rukou si šúcham ľavé oko.

„Hello, Olívia!“ známy hlas ma okamžite postaví do pozornosti.

„To bude asi omyl. Tu nebýva žiadna Olívia,“ odpoviem stroho a srdce mi tlčie ako splašené.

V duchu sa mi vynárajú spomienky na večeru pred týždňa: Eva, ja, Robert a Andrew sedíme v obývačke a popijame whisky. Nebezpečné. Oči sa nám lesknú, jazyky šermujú. Podchvíľou sa zadúšame od smiechu. Mám pocit, akoby som ho po-

znala sto rokov. Odrážam jeho poznámky o rozdielnosti mentalít Slovanov a ľudí zo západnej Európy. Lišiacky sa zubím, keď mi lichotí, že najkrajšie baby sú zo Slovinska. Povedal to naschvál, aby ma rozčertil. Hneď sa opravuje a smeje sa. Aj ja sa smejem. Eva s Robertom sa strácajú za dverami spálne, ale nám sa nechce spať. Dostaneme sa k druhej svetovej vojne a k povojnovému rozdeleniu sveta, k ekonomickej kríze v tridsiatych rokoch a jej vplyvu na ľudské osudy. K emigrácii môjho pra-prastarého otca, ktorý sa stratil niekde v Amerike. Alkohol v krvi stúpa a my sme stále múdrejší. Našťastie sa spaňätám a pozriem na hodinky. Ešte raz si ťukneme a lúčime sa. Pri vchodových dverách sa opäť smejeme na príhode so zlomeným kľúčom. Andy sa bez varovania nakloní a chce ma pobozkať. Nastrčím mu líce a cúvnem. Vidím, že je trochu sklamaný. Čo však čakal? Že sa mu krv a mlieko zo Slovinska vrhne okolo krku? Iste si myslí, že by som najradšej zmizla zo zapadákov a zavesila sa na krk prvému Angličanovi z middle class.

„Sorry, ale tvoje meno sa mi zdá nekompletné. Akoby mu niečo chýbalo. O na začiatku,“ prehovorí nosovým telefonickým hlasom.

„Podľa mňa mu nechýba absolútne nič, tak ako ani mne,“ utrúsim ľadovým hlasom.

„OK. Sorry. Pekné Vianoce! Čo robíš?“

„Hľadám korytnačku a medzitým si čítam. Zločin a trest.“

„V akom jazyku?“

„V slovinskom.“

„Nepomýlila si sa?“

„Nie, nikdy sa nemýlim.“

„Trochu zvláštny výber na to, že sú Vianoce. To si si vybrala sama?“

„Naši mi poslali balík: knihy, vlnené ponožky... Veď to poznáš. Darčeky starostlivých rodičov.“

„Nepoznám. Vianoce v mojej rodine boli vždy žúrom pre priateľov z okolia. Vieš, že nie sme veľmi nábožensky založení,“ uzatvára Andy suchý úvod a prechádza k jadrú.

„Nechcela by si prísť na narodeninový večierok?“

„Čo ja viem... Kniha je naozaj dobrá, som v pyžame. Okrem toho riskujem, že korytnačka umrie od hladu, ak ju nenájdem.“

„Oh, come on! Ty si zvláštna baba. Môj najlepší priateľ Gavin má dvadsaťpäť len raz za život a raz v roku! Tak prídeš?“

„Samozrejme. Aký je dress code? Black tie? Dlhé večerné?“
smejem sa a chce sa mi vyskakovať po povalu.

„Hore bez!“

„V tom prípade už neváham!“

„Myslím rifle, a tak ďalej,“ vysvetľuje vyľakane.

„Chápem, aj keď som trochu sklamaná. To vieš, my v Slovinsku netušíme, čo je britský humor.“

„Oh, Olívia! Ty musíš mať vždy posledné slovo, však,“ jeho tón je unavený. „O šiesteť v mexickej reštaurácii Acapulco na Finchley Road, vedľa Sainsbury's. Stíhaš?“

„Len tak-tak, ale budem tam,“ pohľadom sklznem na starožitné nástenné hodiny na chodbe. Pol štvrtej. Hádám stihnem vyhrabať z Evinej skrine niečo nositeľné.